

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΘΡΑ

ΣΑΡΑΝΤΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΠΑΡΗΣ ΤΟΜΟΥΛΟΥ, 77-66

ΤΟΥ Κ. ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ ΠΑΓ

«Κυρά Θεοτοκε εκκοιλίσθη, εκπαλάσσε και παρκαλίψε...
επαρκαλίψε τους θύλους θύλους,
τους θύλους θύλους τους άρχοντάς τους άρχοντάς τους άποστόλους...
— Βοήθητέ με σ' αυτή την ώρα,
τη βλογμένη, τη δοξασιμένη,
— Δότε να πάει και να γυρίσουν
μαζι να φέρουν, Χριστός γεννάται,
σάν θύλος φέγγει, να να φέγγεται,
σάν να φέγγεται, το παλάτιον».

Η κόνα Σουλή άκούοντας το κάλανδο της γέννας της Παναγίας έκλαψε πάλι. Πενήντα χρόνια, άφάρτου έθιμου τον καιρό της κλαίει, κάθε φορά βάζοντας με το νού της την δύσκολη ώρα «της Θεοτόκος», όπως έλεγε και τη μοναξιά της σε μια τέτοια ώρα. Κι' αντί να χαίρεται, στην άρχη έκλαψε, έκλαψε με τη φωνή και σάν της περιούσε ο πόνος κι' η συγκίνηση χαϊρότανε πάλι για τη χαρά της ημέρας. Έτσι, σάν κι' αυτήν, κανένας άλλος δε δοκίμαζε την παραμονή της μεγάλης ημέρας ούτε χαρά, ούτε λύπη.

Γι' αυτό και σάν έτοιμασε το σπίτι της και στόλισε με τα παλιά της χαλιά και γιάντια και άπλωσε το μεγαλό της χαλί στο σοφά της και θύλασε με μάσχους τα δωμάτια της, ξεκίνησε για την εκκλησία. Εκεί μπροστά στον άρχοντά της με το σπαθί στο χέρι, στη δειά θύρα του ιερού στάθηκε και φίλησε το χέρι του Πατριάρχου και του παράδωκε στα παχουλά του χέρια την προσφορά της, που τη ζύμωσε μόνη, μόνη την έψησε στο γειτονικό φούρνο και μόνη την κουβάλησε στην εκκλησία μαζί με το θυμιάμα της σ' ένα χαρτάκι, τυλιγμένη σ' ένα ψηφιδωτό πετατόν κι' έργο τών χειρών της — διαν κορίτσι της σειράς, έτοιμαζε τα.

Η κόνα Σουλή άσπαστηκε ύστερα με τη σειρά τις εικόνας κάνοντας άμεινους, μετάνους και σταυρούς. Και τελειώνοντας το προσκυνημά της κάθισε σ' ένα στασίδι και από κει άκολούθησε με τα χείλια της δύνασμένη με τ' άεικνύτα την άκαλοχία του έσπεριού, σιγοψέλλοντας τα χρυσά τροπάρια, ως που έφτασε και στο τροπάρι της γεννημας που βροντοφωνάει ο δειός μάτις της κι' ο άριστερός μελωδικός της: «Η γεννησις σου Χριστέ ο Θεός ήμών...».

Στο έβγα της μαζί με άλλες γυναίκες της γειτονιάς ψυχορραγώντας, χιώνι πιά στο χιόνι. Έτσι χιονισμένη έφτασε στην πόρτα της

από το παρεμπόδιό της πητε τίποτε άλλο παρά κατόπιν φώναζε ή θηλυκή άσπασή μου. Γύρισαν όλοι και κοιτάζανε κατά μάς παραξενεμένοι. Και ό παρεμπόδιος έκαστοί έβλεπε.

— Οι Κολικιτζήδες έχουν οίκογένειες, γυναικά και παιδιά, ά γαπούνε μάλιστα περισσότερα έσπερικά. Μία φορά μελάτατα έσπερικά... έλεγαν έσπελάσε έσπελάσε... έλεγαν και την

από το παρεμπόδιό της πητε τίποτε άλλο παρά κατόπιν φώναζε ή θηλυκή άσπασή μου. Γύρισαν όλοι και κοιτάζανε κατά μάς παραξενεμένοι. Και ό παρεμπόδιος έκαστοί έβλεπε. — Οι Κολικιτζήδες έχουν οίκογένειες, γυναικά και παιδιά, ά γαπούνε μάλιστα περισσότερα έσπερικά. Μία φορά μελάτατα έσπερικά... έλεγαν έσπελάσε έσπελάσε... έλεγαν και την

από το παρεμπόδιό της πητε τίποτε άλλο παρά κατόπιν φώναζε ή θηλυκή άσπασή μου. Γύρισαν όλοι και κοιτάζανε κατά μάς παραξενεμένοι. Και ό παρεμπόδιος έκαστοί έβλεπε. — Οι Κολικιτζήδες έχουν οίκογένειες, γυναικά και παιδιά, ά γαπούνε μάλιστα περισσότερα έσπερικά. Μία φορά μελάτατα έσπερικά... έλεγαν έσπελάσε έσπελάσε... έλεγαν και την

από το παρεμπόδιό της πητε τίποτε άλλο παρά κατόπιν φώναζε ή θηλυκή άσπασή μου. Γύρισαν όλοι και κοιτάζανε κατά μάς παραξενεμένοι. Και ό παρεμπόδιος έκαστοί έβλεπε. — Οι Κολικιτζήδες έχουν οίκογένειες, γυναικά και παιδιά, ά γαπούνε μάλιστα περισσότερα έσπερικά. Μία φορά μελάτατα έσπερικά... έλεγαν έσπελάσε έσπελάσε... έλεγαν και την

και τινάζε τη γούνα της. Θάρρεις και χύθηκαν γιασεμιά και κρήνα από πάνω της, κι' έμπαινε στη θύρα της σά νύφη. Μπαίνοντας το κατώφλιο της ενάκουσε τα παιδιά να ψέλουν τα ίδια: — Βοήθητέ με, σ αυτή την ώρα, τη βλογμένη, τη δοξασιμένη. Η κόνα Σουλή ξανάκλαψε και

σημερα την έσφαζε, την καθάρισε και την κρέμασε από το πόδι της.

— Ο κύρ Θανασός μ' έδω τα γεράματά του ήταν γλιντζές, πρόσχαρος άνθρωπος, άφροντας το μπασιτόνι του στον τόχο, τραγουδούσε το κάλανδο — Βοήθητέ με σ' αυτή την

δάκρυα έσπελάσε, σ' ένα στασίδι και φίλησε το χέρι του Πατριάρχου και του παράδωκε στα παχουλά του χέρια την προσφορά της, που τη ζύμωσε μόνη, μόνη την έψησε στο γειτονικό φούρνο και μόνη την κουβάλησε στην εκκλησία μαζί με το θυμιάμα της σ' ένα χαρτάκι, τυλιγμένη σ' ένα ψηφιδωτό πετατόν κι' έργο τών χειρών της — διαν κορίτσι της σειράς, έτοιμαζε τα.

— Καλά το έβγα της σ' αυτή την ώρα, τη βλογμένη, τη δοξασιμένη. Η κόνα Σουλή έκλαψε πάλι. Πενήντα χρόνια, άφάρτου έθιμου τον καιρό της κλαίει, κάθε φορά βάζοντας με το νού της την δύσκολη ώρα «της Θεοτόκος», όπως έλεγε και τη μοναξιά της σε μια τέτοια ώρα. Κι' αντί να χαίρεται, στην άρχη έκλαψε, έκλαψε με τη φωνή και σάν της περιούσε ο πόνος κι' η συγκίνηση χαϊρότανε πάλι για τη χαρά της ημέρας. Έτσι, σάν κι' αυτήν, κανένας άλλος δε δοκίμαζε την παραμονή της μεγάλης ημέρας ούτε χαρά, ούτε λύπη.

Γι' αυτό και σάν έτοιμασε το σπίτι της και στόλισε με τα παλιά της χαλιά και γιάντια και άπλωσε το μεγαλό της χαλί στο σοφά της και θύλασε με μάσχους τα δωμάτια της, ξεκίνησε για την εκκλησία. Εκεί μπροστά στον άρχοντά της με το σπαθί στο χέρι, στη δειά θύρα του ιερού στάθηκε και φίλησε το χέρι του Πατριάρχου και του παράδωκε στα παχουλά του χέρια την προσφορά της, που τη ζύμωσε μόνη, μόνη την έψησε στο γειτονικό φούρνο και μόνη την κουβάλησε στην εκκλησία μαζί με το θυμιάμα της σ' ένα χαρτάκι, τυλιγμένη σ' ένα ψηφιδωτό πετατόν κι' έργο τών χειρών της — διαν κορίτσι της σειράς, έτοιμαζε τα.

Η κόνα Σουλή άσπαστηκε ύστερα με τη σειρά τις εικόνας κάνοντας άμεινους, μετάνους και σταυρούς. Και τελειώνοντας το προσκυνημά της κάθισε σ' ένα στασίδι και από κει άκολούθησε με τα χείλια της δύνασμένη με τ' άεικνύτα την άκαλοχία του έσπεριού, σιγοψέλλοντας τα χρυσά τροπάρια, ως που έφτασε και στο τροπάρι της γεννημας που βροντοφωνάει ο δειός μάτις της κι' ο άριστερός μελωδικός της: «Η γεννησις σου Χριστέ ο Θεός ήμών...».

Στο έβγα της μαζί με άλλες γυναίκες της γειτονιάς ψυχορραγώντας, χιώνι πιά στο χιόνι. Έτσι χιονισμένη έφτασε στην πόρτα της

από το παρεμπόδιό της πητε τίποτε άλλο παρά κατόπιν φώναζε ή θηλυκή άσπασή μου. Γύρισαν όλοι και κοιτάζανε κατά μάς παραξενεμένοι. Και ό παρεμπόδιος έκαστοί έβλεπε. — Οι Κολικιτζήδες έχουν οίκογένειες, γυναικά και παιδιά, ά γαπούνε μάλιστα περισσότερα έσπερικά. Μία φορά μελάτατα έσπερικά... έλεγαν έσπελάσε έσπελάσε... έλεγαν και την

από το παρεμπόδιό της πητε τίποτε άλλο παρά κατόπιν φώναζε ή θηλυκή άσπασή μου. Γύρισαν όλοι και κοιτάζανε κατά μάς παραξενεμένοι. Και ό παρεμπόδιος έκαστοί έβλεπε. — Οι Κολικιτζήδες έχουν οίκογένειες, γυναικά και παιδιά, ά γαπούνε μάλιστα περισσότερα έσπερικά. Μία φορά μελάτατα έσπερικά... έλεγαν έσπελάσε έσπελάσε... έλεγαν και την

δάκρυα έσπελάσε, σ' ένα στασίδι και φίλησε το χέρι του Πατριάρχου και του παράδωκε στα παχουλά του χέρια την προσφορά της, που τη ζύμωσε μόνη, μόνη την έψησε στο γειτονικό φούρνο και μόνη την κουβάλησε στην εκκλησία μαζί με το θυμιάμα της σ' ένα χαρτάκι, τυλιγμένη σ' ένα ψηφιδωτό πετατόν κι' έργο τών χειρών της — διαν κορίτσι της σειράς, έτοιμαζε τα.

— Καλά το έβγα της σ' αυτή την ώρα, τη βλογμένη, τη δοξασιμένη. Η κόνα Σουλή έκλαψε πάλι. Πενήντα χρόνια, άφάρτου έθιμου τον καιρό της κλαίει, κάθε φορά βάζοντας με το νού της την δύσκολη ώρα «της Θεοτόκος», όπως έλεγε και τη μοναξιά της σε μια τέτοια ώρα. Κι' αντί να χαίρεται, στην άρχη έκλαψε, έκλαψε με τη φωνή και σάν της περιούσε ο πόνος κι' η συγκίνηση χαϊρότανε πάλι για τη χαρά της ημέρας. Έτσι, σάν κι' αυτήν, κανένας άλλος δε δοκίμαζε την παραμονή της μεγάλης ημέρας ούτε χαρά, ούτε λύπη.

Γι' αυτό και σάν έτοιμασε το σπίτι της και στόλισε με τα παλιά της χαλιά και γιάντια και άπλωσε το μεγαλό της χαλί στο σοφά της και θύλασε με μάσχους τα δωμάτια της, ξεκίνησε για την εκκλησία. Εκεί μπροστά στον άρχοντά της με το σπαθί στο χέρι, στη δειά θύρα του ιερού στάθηκε και φίλησε το χέρι του Πατριάρχου και του παράδωκε στα παχουλά του χέρια την προσφορά της, που τη ζύμωσε μόνη, μόνη την έψησε στο γειτονικό φούρνο και μόνη την κουβάλησε στην εκκλησία μαζί με το θυμιάμα της σ' ένα χαρτάκι, τυλιγμένη σ' ένα ψηφιδωτό πετατόν κι' έργο τών χειρών της — διαν κορίτσι της σειράς, έτοιμαζε τα.

Η κόνα Σουλή άσπαστηκε ύστερα με τη σειρά τις εικόνας κάνοντας άμεινους, μετάνους και σταυρούς. Και τελειώνοντας το προσκυνημά της κάθισε σ' ένα στασίδι και από κει άκολούθησε με τα χείλια της δύνασμένη με τ' άεικνύτα την άκαλοχία του έσπεριού, σιγοψέλλοντας τα χρυσά τροπάρια, ως που έφτασε και στο τροπάρι της γεννημας που βροντοφωνάει ο δειός μάτις της κι' ο άριστερός μελωδικός της: «Η γεννησις σου Χριστέ ο Θεός ήμών...».

Στο έβγα της μαζί με άλλες γυναίκες της γειτονιάς ψυχορραγώντας, χιώνι πιά στο χιόνι. Έτσι χιονισμένη έφτασε στην πόρτα της

από το παρεμπόδιό της πητε τίποτε άλλο παρά κατόπιν φώναζε ή θηλυκή άσπασή μου. Γύρισαν όλοι και κοιτάζανε κατά μάς παραξενεμένοι. Και ό παρεμπόδιος έκαστοί έβλεπε. — Οι Κολικιτζήδες έχουν οίκογένειες, γυναικά και παιδιά, ά γαπούνε μάλιστα περισσότερα έσπερικά. Μία φορά μελάτατα έσπερικά... έλεγαν έσπελάσε έσπελάσε... έλεγαν και την

από το παρεμπόδιό της πητε τίποτε άλλο παρά κατόπιν φώναζε ή θηλυκή άσπασή μου. Γύρισαν όλοι και κοιτάζανε κατά μάς παραξενεμένοι. Και ό παρεμπόδιος έκαστοί έβλεπε. — Οι Κολικιτζήδες έχουν οίκογένειες, γυναικά και παιδιά, ά γαπούνε μάλιστα περισσότερα έσπερικά. Μία φορά μελάτατα έσπερικά... έλεγαν έσπελάσε έσπελάσε... έλεγαν και την

ΕΝΑ ΔΙΑΓΓ